

Verslag van de informatieavond op woensdag 13 november 2013 om 19.30 uur in Epe

Aanwezig: pastoor Paul Daggenvoorde, Pieter de Wolf, vicevoorzitter, Emile Maerman, penningmeester, Alfred Nijkamp, , Bert Jansen, pastor Ivan Kantoci, Pastor Wim Vroom

Notulist: Ineke Bouwmeester

Aantal belangstellenden: totaal 58

Pastoor Daggenvoorde opent de avond en gaat voor in gebed.

Pastoor Daggenvoorde: U heeft gehoor gegeven aan de uitnodiging om geïnformeerd te worden en u als gemeenschap kunt ons informeren. Het is een open informatieavond waarbij ook pers aanwezig is.

Het traject:

Het parochiebestuur heeft eerder al aangegeven dat er kerken gesloten moeten worden. Het traject van kerksluiting is ingezet. Op enig moment sluiten we de kerk. Er wordt dan niet meer gevierd. Later vindt het onttrekken aan de eredienst plaats. Het wordt dan niet langer als gewijde ruimte beschouwd. Dit gebeurt pas als er reëel zicht is op verkoop.

Pieter de Wolf, vicevoorzitter van het parochiebestuur, stelt zich voor aan de aanwezigen: In Clara verschijnen er regelmatig artikelen van de bestuurstafel. In de eerste jaren na de fusie heeft het parochiebestuur geconstateerd dat een toenemend tekort zich aandient. Aan de locatieraden is toen gevraagd om binnen hun locatie de exploitatie sluitend te krijgen. Dit is niet gelukt in de jaren 2009-2010-2011-2012. Er is een daling in het aantal kerkgangers en Sacramenten.

De verwachting is dat we de komende jaren fors terug gaan in inkomsten.

Door de locatieraden en pastoraatsgroepen is unaniem gekozen voor het pastoraat boven de gebouwen.

Door de bisschop is Twello aangewezen als eucharistisch centrum. Het parochiebestuur heeft ervoor gekozen om in ieder geval ten noorden en ten zuiden een kerk open te houden. Vervolgens is er gekeken naar de vitaliteit (levensvatbaarheid) voor de komende jaren, van de geloofsgemeenschappen. Er is gekeken naar het aantal parochianen, kerkbezoek, sacramenten, bestuursleden om te kijken hoe de gemeenschap ervoor staat. Voor het pastoraal team was het lastig om op basis van vitaliteitgegevens een keuze te maken.

Het parochiebestuur heeft vervolgens op basis van het hoogste kerkbezoek en de grootste geloofsgemeenschap haar keuze gemaakt. Het kerkbezoek is geturfd en aangedragen door de geloofsgemeenschap. Op basis hiervan is een voorgenomen besluit genomen en dit concept is voorgelegd aan het bisdom. Het bisdom heeft dit voorgenomen besluit goedgekeurd.

Na deze info avond wordt er een formele hoorzitting gehouden in februari/maart 2014 waar u uw bezwaar kunt aangeven. Uw bezwaren worden met naam en toenaam in het dossier met het definitieve voorstel meegestuurd naar het bisdom.

Ben Jeursen: Worden de bezwaren die al eerder door de locaties zijn aangedragen, meegenomen in het dossier.

Pastoor Daggenvoorde: alle verslagen gaan deel uitmaken van het dossier.

Piet Goris: Ik hoor een valse vergelijking, kiezen tussen stenen of pastoraat. In dit gebouw is gelachen, gehuild, dit gebouw is pastoraat. De gemeenschap (ons) heeft hier geschiedenis gemaakt. Het gaat om het gebouw. Belangrijk is dat het zuiver wordt gezegd.

Pastoor Daggenvoorde: Aanhoudend wordt er al jaren uit het vermogen geput. Gekeken is naar de uitgavenposten. Twee grote posten zijn de pastorale lasten en de gebouwen. Als we niet meer in dit gebouw samenkomen, hoe blijven we dan geloofsgemeenschap?

Ruud Gerritsen: Heeft het parochiebestuur ook naar alternatieven gekeken om de kosten te drukken met als belangrijkste reden om de mensen bij elkaar te houden.

Ik vrees dat kerkbezoek nog verder terugloopt bij kerksluiting.

Pastoor Daggenvoorde: Binnen de katholieke orde staat de bisschop een multifunctionele ruimte niet toe. Er mogen alleen vieringen gehouden worden in de gewijde ruimten.

Astrid Brouwer: De bisschop kiest voor een echte katholieke kerk boven de geloofsgemeenschap. Hoe hard kun je de mensen wegjagen!

Pieter de Wolf: In Epe is al eerder gekeken naar een alternatief voor de ruimte in de kerk die te groot was. Enkele jaren is geleden gekeken om van de ruimte in de kerk een tweedeling te maken, omdat Mam's toen graag de hele pastorie in gebruik wil nemen. De bisschop gaf hiervoor geen instemming.

Herman Peek: woont in het missiegebied Heerde. Als deze kerk sluit, wordt de afstand nog groter. Via de uitzending van de KRO kan ik nog proeven van ons geloof. Als de bisschop op een reëel voorstel nee zegt, is dat dictatuur of onderbouwd. In het buitenland worden oplossingen gecreëerd. Laat hij daar eens gaan kijken.

Dit gebouw is een kerk. De grond hieronder heeft als bestemmingsplan kerk. Hoe lost men het op om de kerk te verwijderen van deze grond.

Pastoor Daggenvoorde: Het bisdom voorziet dat het de komende jaren niet goed gaat, het aantal mensen dat verantwoordelijkheid wil dragen, is gering. Van hieruit is ook de gedachte om de gebouwen af te stoten, zodat daarvoor geen verantwoordelijkheid meer is.

Over 10 of 15 jaar zult u niet meer aan het kerkelijk leven deelnemen. Als het gaat over de levensvatbaarheid van jullie geloofsgemeenschap. Vrijwilligers zijn erg moeilijk te vinden. De jongeren blijven weg.

Astrid Brouwer: Ik ben van mening dat ook door de kerkelijke regels, de generatie wegblijft.

Pastoor Daggenvoorde: Al vanaf de jaren 1970 wordt geprobeerd om het kerkelijk leven in contact te brengen met de samenleving. De jongere generatie wil zich identificeren. De bisschop wil komen tot een nieuwe evangelisatie. Zij zien hun gelijk in de deelname aan de wereldjongerendagen, waaraan uit onze parochie 2 jongeren hebben deelgenomen.

Pastoor Daggenvoorde: Van het pastoraal team wordt gevraagd iets nieuws neer te zetten, aan de andere kant wordt verwacht dat de pastores de kleinere gemeenschappen overeind houden.

Jo van der Sloot: Het parochiebestuur bepaald welke kerken gesloten worden. U heeft een aantal criteria aangewend. Deze vind ik niet democratisch. Wij zijn een kleine gemeenschap die wel parochie is geweest. We liggen in het uiterste noorden en deze kerk kost aan onderhoud niet veel. De opbrengst neemt u mee naar een kerk die voor ouderen te ver is.

Wij zullen dan zeggen tegen onze parochianen, geef dan onze kerkbalansgelden aan de kerkdiensten van Leo Fijen.

Voorstel: Richt een club van 100 op.

Wat gebeurd er met het parochiehuis? Er zijn zoveel alternatieven. Wil graag duidelijkheid en concreetheid.

Pieter de Wolf: Het parochiebestuur doet het voorstel voor kerksluiting. De bisschop sluit de kerk. Het voorstel voor kerksluiting is met de locatieraden en pastoraatsgroepen besproken.

Het parochiebestuur heeft niet als criterium de financiële situatie per locatie genomen. Gekeken is naar vitaliteitscijfers, maar deze gaven moeilijk te wegen en te vergelijken resultaten. Omvang geloofsgemeenschap en kerkbezoek liggen aan de besluitvorming ten grondslag. Een sluitende begroting wordt waarschijnlijk ook niet bereikt als er 5 kerken gesloten worden.

Het is afhankelijk van de koper wat er gebeurd met het parochiehuis.

Democratie kent de kerk niet. De bisschop besluit uiteindelijk.

Astrid Brouwer: En als er geen gehoor gegeven wordt aan hetgeen de bisschop vraagt?

Hans Borgers: Als we de komende jaren er niets aan doen, dan is er een intering van 1,8 miljoen op het vermogen.

Nu worden de grote bakken in stand gehouden. Als je naar het groot onderhoud kijkt, je geeft goed geld aan slecht geld. De kosten lopen gewoon door. Waarom is er niet gekozen de kleine kerken open te houden?

Pieter de Wolf: Ook als de grote kerken worden gesloten, zal er geen sluitende begroting zijn. Elke geloofsgemeenschap is vitaal volgens henzelf. Ook vanuit Epe is het bijv. niet gelukt om iemand in het parochiebestuur zitting te laten nemen.

Hans Borgers: In de brief wordt aangegeven dat feitelijk de kerk wordt gesloten door mensen die niet meer praktiseren.

Pastoor Daggenvoorde: De bisschop heeft het eucharistisch centrum aangewezen. De bisschop is gevraagd naar zijn overweging. De bisschop wil het eucharistisch centrum in het centrum van de steden, waar de poule van mensen die kaderfuncties doen, hoger ligt. Het "wij" gevoel is er over een aantal jaren niet meer. We gaan terug naar de situatie van begin 20^e eeuw.

De bisschop wil de oude plaatsen in de binnensteden niet opgeven omdat hij ervan uit gaat dat de start makkelijker wordt opgebouwd vanuit het centrum.

Ben Jeursen: Wil rechtgezet hebben dat er vanuit Epe geen vertegenwoordiging was voor het parochiebestuur. Destijds is na het aftreden van Gijs de Jong een kandidaat voorgedragen, deze is door het bestuur afgewezen.

Pieter de Wolf: De gegevens zijn verzameld zoals het er nu uitziet. Het parochiebestuur heeft de keuze gemaakt op basis van kerkbezoek en parochieomvang. Als deze kerk blijft en de geloofsgemeenschap wordt kleiner, dan is de vraag of uit andere locaties mensen hier naar toe komen.

We zitten nu in een dalende lijn en naar de toekomst toe is het onzeker wanneer het tot een stijgende lijn komt. Daarom heeft het parochiebestuur deze keuze gemaakt. Dit is een uiterst pijnlijk en uw weerstand heel begrijpelijk. Alternatieven om tot een andere keuze te komen, heb ik niet gehoord.

Plony Epping: Er wordt vanuit gegaan dat er een toevloeiing van parochianen zal zijn naar de 3 overgebleven kerken. Ik heb daar zeer mijn twijfels over. Via openbaar vervoer kan men niet in Twello en Vaassen komen. Als men ergens wil komen zonder afhankelijk te zijn van anderen, dan gaat men naar Apeldoorn of Zwolle.

Pastoor Daggenvoorde: De Bisschop heeft niet naar de parochies gekeken, maar naar zijn hele bisdom. Hij heeft eucharistische centra voldoende verspreid aangewezen. Uit ervaring is gebleken dat vele mensen uit de geloofsgemeenschappen waar de kerk wordt gesloten, niet gaan kerken in de overgebleven kerken. Het moment van kerksluiting wordt gebruikt als een argument om zich los te maken.

Vraag: Is het niet net andersom: we kunnen niet aan onze katholieke plicht voldoen.

Pastoor Daggenvoorde: Als een groep katholieken hun plicht niet kunnen nakomen om de eucharistie bij te wonen, is het zielenheil in gevaar. Dit telt voor de bisschop zwaar.

Vraag: Als er dan wordt aangegeven dat het overwegend ouderen zijn die niet naar de kerk kunnen komen. Ik krijg het gevoel: we laten de ouderen vallen.

Pastoor Daggenvoorde: wij staan voor de opgave om elkaar te inspireren. Het is een lastige combinatie. Vergelijk het met op uittocht zijn uit de woestijn.

Het parochiebestuur vindt het onverantwoord besturen om alle kerken tot het laatste overeind te houden. Wij sluiten met elkaar 5 kerken, en omdat we het onverstandig vinden het hele vermogen op te maken. Wij zijn erflater zodat het op de Veluwe mogelijk blijft om katholiek leven in de toekomst mogelijk te houden.

Pastoor Daggenvoorde: Er zal op een goede manier afscheid genomen worden van de kerk. Als een club van 100 de kerk in stand wil houden, wie gaat dit beheren?

Als er een club van 100 zou zijn, dan zal er een ruimte gezocht worden om samen te komen, b.v. voor een koorbijeenkomst. Dit moet de gemeenschap zelf doen en faciliteren.

Het pastoraal team is bereid u te ondersteunen in de gemeenschap.

Doop, 1^e H. Communie en Vormsel, de kerntaken van het pastoraat, worden gecentraliseerd.

Astrid Brouwer: Hoe gaat dit dan met de kerkbalans?

Pastoor Daggenvoorde: De kerkbalans heeft niet alleen als doel het in stand houden van de gebouwen. Het gaat om het hele parochiële leven.

Vraag: Wat is de positie van de oecumene?

Door vergrijzing in de toekomst komen er meer uitvaarten. Hoe gaan we hiermee om?

Pastoor Daggenvoorde: De kerntaken van het pastoraat vragen veel tijd van het pastoraal team.

De oecumene worden niet gerekend tot kerntaken van de parochie, wel tot de nabijheid.

De club van 100 zou toenadering kunnen zoeken tot de protestantse gemeente.

Het lukt het pastoraal team bijna niet om m.n. de oecumenische taken te blijven doen.

Pastor Wim Vroom: Vanuit het pastoraal team betrokken bij de oecumene in Epe. De protestantse gemeente heeft aangegeven dat zij een brief naar Rome willen sturen om de kerk in Epe open te houden. Ik ben van mening dat het niet helpt. Wat wel zal helpen is om samen te kijken; wat kunnen we gemeenschappelijk doen t.a.v. oecumene.

Het is belangrijk om te kijken wat er nog kan, wij sluiten kerken maar geen gemeenschappen. Hoe kunnen wij nog samenkomen.

Ook in Vaassen en Twello zijn er vrijwilligers die het een hele opgave vinden dat de kerk openblijft.

Het pastoraal team heeft besloten dat het proces van kerksluiting per locatie aan een pastor wordt gekoppeld. Voor Loenen-Eerbeek en Klarenbeek is dit pastor Ivan Kantoci, voor Bussloo, De Vecht en Twello pastor Dorothea Brylak en voor Epe en Vaassen pastor Wim Vroom.

Samen met de pastoraatsgroep wil ik graag nadenken hoe we naar een nieuwe situatie gaan. Het pastoraal team wil graag op een goede manier begeleiden.

Doopvieringen zijn er erg weinig. Eens in de twee maanden is er een algemene doopvoorbereidingsavond in Twello. Opvallend is dat het voor de ouders geen probleem is om vanuit Heerde of Eerbeek naar Twello te komen. De 1^e H. Communie en de presentatieviering worden dit jaar voor Klarenbeek en Loenen-Eerbeek samen gevierd. Voor deze generatie speelt "eigen kerk" hebben toch minder.

Pastor Vroom refereert aan het lied:

"Dit huis slijt met ons aan de tijd, maar duren zal de kracht, die wie schuilen verder leidt, tot alles is volbracht". Duren zal de kracht..

Hans Borgers: Opmerking: Zo'n aanhef: Broeders en Zusters in Christus Jezus onze Heer, is voor de jeugd niet aantrekkelijk.

Pastoor Daggenvoorde: We sluiten de kerk, maar totdat die aan de eredienst onttrokken is, staat het pastoraal team toe dat er uitvaarten plaatsvinden. Uitvaarten hebben met nabijheid te maken. Als het koor bereid is te zingen en op voorwaarde dat de locatieraad akkoord gaat en faciliteert, kunnen hier uitvaarten plaatsvinden.

T.a.v. uitvaarten zien we dat er steeds minder mensen zijn die perse een kerkelijk uitvaart willen. Vanuit een aula of andere ruimte wordt steeds vaker een uitvaart verzorgd. Wil men wel een kerkelijk uitvaart dan is dit t.z.t. mogelijk vanuit Twello, Vaassen en Loenen.

Jo van de Sloot: Als de club van 100 wegen vindt om een uitvaart te doen.

Pastoor Daggenvoorde: Een pastor kan wel kijken naar het model en ondersteunen.

Plony Epping: In de notitie van de bisschop wordt een pastoraal steunpunt genoemd.

Pastoor Daggenvoorde: Als de club van 100 een ruimte kan huren voor samenkomst, wordt dit ondersteund. Een pastorale ruimte is om de nabijheid vorm te geven. Dit moet financieel wel mogelijk zijn.

Plony Epping: De duurste kerken in onderhoud blijven open, waardoor het misschien niet mogelijk is om een pastoraal steunpunt te huren.

Emile Maerman: Als in Epe voldoende daadkracht is waarvoor een steunpunt wordt gevraagd, zal het parochiebestuur hiervoor middelen beschikbaar stellen uit de kerkbalans.

Jo van der Sloot: Kunt u voor een symbolische bedrag van € 1,- het gebouw overdragen aan de club van 100. Wil het parochiebestuur hier serieus op ingaan.

Emile Maerman: De ervaring is dat een dergelijk voorstel niet door de bisschop wordt goedgekeurd.

Vraag: Waarom niet als bestemming b.v. appartementen bouw realiseren om gelden op te brengen.

Pastoor Daggenvoorde: Dan blijft er een beheerlast bestaan.

Hiermee aan het einde gekomen van deze informatieavond, dankt pastoor Daggenvoorde allen voor de komst.

Als afsluiting wordt gezongen: "Geef mij je hand".